

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Richardi Arsdekin Soc. Iesu S. Theol. Professoris
Theologia Tripartita Sive Resolutiones Polemicæ,
Speculativæ, Practicæ, Controversiarum, & Quæstionum,
etiam recentissimarum, quæ in Schola, & ...**

Missionarijs, & alijs animarum Curatoribus, & Theol. studiosis solerter
accommodatæ ...

Complectens copiosè Resolutiones Theologicas, etiam modernas, ad
praxim accommodatas

Archdekin, Richard

Antverpiæ, 1682

§. 2. Singulorum Ordinum scientia, ritus, officia, privilegia, &c.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40873

posse ex designatione eorum, qui facultatem acceperunt illum titulum quibusdam personis applicandi, qualem facultatem per Bullam Pontificiam plerumque habent pro suis alumnis qui præsunt Seminarijs missionum.

Quin & ab Episcopo Vicario missionis Hollandiæ ordinari posse aliquem sibi nullo modo subditum, solo titulo deputationis ad eam missionem, docet *Veriuis tr. 12. art. 1.* Quia talis deputatio habet rationem beneficii, non tantum simplicis, sed etiam pastoralis, cum Missionarij soleant habere facultates pastorales.

Pro Missionibus quomodò, & cujus facultate conferri possint Ordines extra tempora, & non servatis interstitijs, & dispensari in ætate jure communi requisita, vide suprâ in mission. fac. 26. & 27.

§. 2. *Singulorum Ordinum scientia, ritus, officia, privilegia, &c.*

UT sciant *Neomista* quo modo debeant se ad sacros Ordines præparare, & in ijs actu suscipiendis se gerere, commodum erit si diligenter advertant sequentia.

1. Quoad Scientiam, constat ex Canonibus illiteratos non posse promoveri ad Ordines etiam minores. Per *Illiteratos* autem intelligendos esse linguæ latinæ ignaros, declaratur ex Tridentino sess. 23. c. 11. ubi statuit, ut, *Minores Ordines ijs, qui saltem latinam linguam intelligunt, conferantur.* Quo in genere gravis est sententia Concil. Lateran. Can. 29. *Si (Prælati) ignaros & rudes ordinare præsumserint, & Ordinatores & Ordinatos gravi determinus subiacere ultioni.*

In illis tamen qui primos Ordines suscipiunt minorem hujus linguæ & doctrinæ peritiam
Tom. II. R quam

386 Pars 3. tract. 4. cap. 7. De Sacram. Ordinis.
quam in progressu requiri colligitur ex ipso Tri-
dent. eadem sess. cap. 11. *Atque ita de gradu in gra-
dum ascendant, ut in eis cum aetate vita meritum &
doctrina magis crescat.*

Sed *questio est, quantam doctrinae mensuram
debeant Episcopi aut Examinatores exigere ab
eis, qui ad majores Ordines promoventur? Res-
ponderetur; eam mensuram optimè determinari
ab ipso Trident. Sess. 25. cap. 12. Subdiaconi &
Diaconi ordinentur habentes bonum testimonium, & in
minoribus Ordinibus jam probati, ac litteris, & ijs, quae
ad Ordinem exercendum pertinent, instructi. Ubi cum
Concilium tantum requirat scientiam necessa-
riam ad exercitium Ordinis quem actu suscipi-
unt, non decet ad alia divagari: nam si velint
per Confessiones aliaque ministeria salutis ani-
marum ulterius vacare, de scientia ad Pœnitentia
tribunal requisita aliud examen in ordine ad
Approbationem instituitur, uti fusiùs advertit
Gasper Hurtado de Ordin. dif. 12. alijsque.*

2. Nulli licet ad suscipiendos Ordines accede-
re, qui sit filius naturalis vel illegitimus sine prae-
via dispensatione, aliàs fieret irregularis c. 1. de
fil. presb. Ad minores autem Ordines dispensat
Episcopus, ad Majores solus Pontifex lege ordi-
nariâ: cum intrante Religionem jus commune
ad omnes Ordines dispensat. De hac, & Irregu-
laritatibus ceteris sacros Ordines impediens
falsus in §. sequenti.

3. Nullus admittitur ad sacros Ordines qui sit
notatus aliquo crimine notorio depositione
digno ante obtentam dispensationem. Pec-
cata autem notoria depositione digna habentur
in jure Adulterium, perjurium, homici-
dium, falsum testimonium, quando ita sunt
publi-

Pars 3 tract. 4. cap. 7. De Sacram. Ordinis. 387
publica, ut nullâ possint tergiversatione ce-
lari.

4. Peccat mortaliter, qui ad Ordines accedit
cum conscientia cujuscunque peccati mortalis.
Moris proinde est ut præmissâ Confessione Ordi-
nes suscepturi de manu Episcopi sacram Com-
munionem devotè accipiant. Vide alias condi-
tiones §. sup. expressas. Quoad ritus & officia sin-
gulorum Ordinum.

5. Suscipitur *Subdiaconatus* hoc modo. Primò
amictus capiti ordinandi ab Episcopo imponi-
tur, & manipulus in brachio, & dalmaticâ in-
duitur. Postea datur illi ab Episcopo liber Epi-
stolarum, dicendo: Accipe librum Epistolarum
& habe potestatem eas legendi in Ecclesia sanc-
ta Dei tam pro vivis quàm pro defunctis. In no-
mine Patris, & Filij, & Spiritus sancti. Huic
etiam ab Episcopo datur Calix vacuus, cum pa-
tena, & urceolis cum aqua: & bacile cum ma-
nutergio ab Archidiacono dicente: Vide cujus
ministerium vobis traditur &c.

Officium Subdiaconi est, Calicem & panem
ad altare portare, vinum celebranti ministrare,
Evangelium non è pulpito prædicare, ordinan-
dos & baptizandos offerre.

6. Pro *Diaconatu*, Postquam Episcopus dixit,
Accipe Spiritum sanctum ad resistendum dia-
bolo & tentationibus ejus, in nomine Domini:
& postquam dedit stolam super humerum fini-
strum, porrigendo librum Evangeliorum ait,
Accipe potestatem legendi Evangelium in Ec-
clesia Dei tam pro vivis quàm pro defunctis in
nomine Domini. Amen. Item Episcopus ponit
manum super caput ejus dicens, Emitte in eum
quæsumus Domine Spiritum Sanctum &c. &
præbet ei stolam. Cum traditione Evangelij
sentit

sentiit D. Thomas imprimi Characterem.

Officium Diaconi est pauperum curam gerere, Episcopis & Presbyteris ministrare, Evangelium prædicare, non tamen è loco superiori, item ordinandos & baptizandos offerre.

7. Pro forma *Presbyteratus*. Postquam Episcopus reflexit stolam ab humero sinistro in dextrum in modum crucis dicendo, Accipe jugum Domini, jugum enim suave est, & onus ejus leve. Et postquam dedit vestem sacerdotalem, & consecravit manus dicendo, Consecrare & sanctificare digneris Domine manus istas per istam Unctionem, & nostram benedictionem, porrigendo Calicem cum vino & aqua, & patenam cum hostia superposita, dicit, Accipe potestatem offerendi Sacrificium Deo, Missasque celebrandi tam pro vivis quàm pro defunctis in nomine Domini. Deindè imponendo ambas manus super caput illius dicit, Accipe Spiritum sanctum, quorum remiseris peccata remittuntur eis, & quorum retinueris retenta sunt. Imprimatur character in traditione Calicis & patenæ.

Officium Sacerdotis est docere seu prædicare, solvere & ligare, consecrare & Sacramenta administrare.

8. *Episcopus* consecratur cum assistentia trium Episcoporum, vel etiam unus Episcopi cum Pontificis dispensatione, assistentibus duobus sacerdotibus. Et constat hanc dispensationem varijs fuisse concessam; sic enim Gregorius XIII. concessit Patriarchæ Æthiopiæ, qui erat Societatis Iesu, ut solus sine aliis Episcopis illic Episcopos ordinaret, ut testatur Henriquez *lib. 10. Summa cap. 24.* Et in Belgio ex concessione Innocentij X. anno 1647. Fabius Chisius tunc Nuncius Apostolicus ordinavit Iacobum de la Torre in

in Archiepiscopum Ephesinum, assistentibus loco Episcoporum duabus personis in dignitate Ecclesiastica constitutis.

Quæres. An valida esset talis ordinatio si contingeret illicitè vel ignoranter fieri absque Pontificis dispensatione ? Validam fore probabile putat Scildere *de princip. Conscien. tract. 2. num. 118.* & Herinx *de Sacram. Ord. disp. 10. num. 53.* cum D. Antonino, Sylvestro, Aversa, Turrecremata & aliis, qui censent unum Episcopum principaliter totam consecrationem perficere, & alios esse quasi coadiutores. Sed quia plurimi contrarium docent, & in hac materia pro valore Ordinis via tutior sequenda est, Episcopus sic ordinatus deberet sub conditione ritè reordinari, ut censet ipse Herinx, Scildere, & Aversa.

Porro in ritu consecrandi Episcopum, ille Episcopus qui Consecrator est, post varios ritus inungit Chrismate ambas Electi manus simul junctas primò in modum Crucis, & mox palmas integras, dicens, Ungantur manus istæ de Oleo sanctificato, & Chrismate sanctificationis &c. Postea benedicit & tradit ei baculum pastoralem cum oratione, Accipe baculum &c. Deinde Annulum benedictum inserit digito annulari manus dexteræ, dicens, Accipe Annulum fidei scilicet signaculum, quatenus Sponsam Dei sanctam videlicet Ecclesiam intemeratâ fide ornatus illibatè custodias, Amen. Postremò, tradit ei Evangelio clauso recipit Consecratum ad Osculum pacis.

Munus peculiare Episcopi supra Sacerdotem est, quod possit Clericos ordinare, Virgines benedicere, Ecclesias dedicare, Clericos deponere, Synodos celebrare, Chrisma conficere, vestes & vasa consecrare, Chrismate ungere, excommunicare,

390 *Pars 3. tract. 4. cap. 7. De Sacram. Ordinis.*
nicare, interdicere, & suspendere à Sacris. Has enim actiones requirit Ordo & gubernatio Ecclesiasticæ Hierarchiæ: quibus dignitas Archiepiscopi & Primatis aliquas prærogativas superaddit, ut est gestatio Pallij diebus quibusdam solennibus in Missarum celebratione, quod plenitudinem potestatis significat: prælatio Crucis in locis exemptis suæ Provinciæ: cæteris Episcopis suæ Provinciæ præsidere: cognoscere de eorum criminibus, & pœnam imponere, licet non possit procedere ad eorum depositionem, hoc enim Papæ reservatur, ut in cap. de translat. Prælat. &c.

9. Status Clericalis habet etiam quædam privilegia in jure Canonico sibi annexa, ut quod Clericus sub pœna excommunicationis non possit percuti, aut in rebus suæ personæ ad hærentibus violari. Habet etiam privilegium fori, quod non possit capi & incarcerari à Judice sæculari, nec possit judicari aut puniri nisi à Judice Ecclesiastico, nisi hic ultrò potestati civili illum tradat puniendum. Clerici etiam gaudent immunitate à solutione gabellarum aut vectigalium. Quæ tamen non extenduntur ad constitutum in minoribus tantum, nisi sit in via ad Ordines majores, post *Trid. sess. 23. cap. 6.* Quæ omnia, aliæque plura ubi viget potestas Ecclesiæ sub gravi censura observanda sunt. Advertat tamen Clericus, per dimissionem habitus, & enormia flagitia posse amitti privilegium clericale, ex multorum sententia.

10. Clericis etiam Canones interdiciunt quædam officia, artes, & actiones quæ eorum statum dedecent: ut exercere officium medici, aut chirurgi ubi opus est incisione vel adustione: Officium Judicis in causa sanguinis, aut Advoca-

Part. tract. 4. cap. 7. De Sacram. Ordinis. 291
cati, Patroni, Tabellionis in placitis sæcularibus:
3. Portare arma nisi in itinere: 4. Tabernaculum frequen-
tate: 5. Venationi clamoræ vacare: 6. Ex-
ercere mercaturam aut negotiationem per seip-
sum lucri causâ: 7. Ludere aleis nisi recreatio-
nis causâ, illis autem ludere pro magna quanti-
tate ob lucrum, *Navarrus* mortale existimat. Or-
dines enim Sacri, ut hominem soli Deo conse-
crant, ita vitam requirunt irreprehensibilem, &
à sæculi moribus longissimè segregatam.

§. 3. *Enumerantur & explicantur Irregularitates qua
Ordinationem impediunt.*

Irregularitas est impedimentum Canonicum,
suscceptionem Ordinum sacrorum, & suscep-
torum usum impediens. Alia oritur ex delicto,
alia ex defectu. Ex illis aliquæ irregularitates
impediunt ab omni ordine suscipiendo, & sus-
cepti exercitio v.g. homicidium, aut bigamia:
aliquæ non privant omni Ordinis ministeriò, sed
tantum ab aliquo, vel à solo ascensu ad Ordinem
superiorem v.g. Diaconus carens oculo sinistro
inhabilis est ad sacerdotium, exercere tamen ea
quæ spectant ad Ordinem Diaconi non prohi-
betur. Dixi, irregularitatem *impedire* aut inhabi-
litare ad Ordines sacros suscipiendos, etiam pri-
mam tonsuram, & ad susceptorum exercitium:
non enim actus illos reddit invalidos, sed illicitos,
ut si absoluat Sacerdos irregularis, illicitè id
facit & punitur, non tamen facit invalidè, & sic
de alijs.

Ut incurratur Irregularitas ex delicto, requi-
ritur actus externus, & mortalis, & consumma-
tus: quia pœna annexa est gravis, ut docet com-
munis. Non potest Confessarius in ullis irregula-
ritati-